

3. Державна цільова соціальна програма «Молодь України»: Постанова Кабінету Міністрів України від 2 черв. 2021 р. URL: zakon.rada.gov.ua (дата звернення: 30.10.2022)

4. Гейтенко В. В., Пристинський В. М. Психолого-педагогічний супровід соціалізації учнівської молоді в середовищі неформальних молодіжних організацій. *Вісник Чернігівського нац. педагогічного університету ім. Т. Г. Шевченка*. Чернігів, 2016. № 136. С. 45–48.

5. Іванова Т. Н. Соціалізація особистості у різних теоретичних перспективах. *Науково-методичний електронний журнал «Концепт»*. 2016. Т. 38. С. 131–139.

6. Тащенко А. К. Моделі соціалізації молоді в сучасному суспільстві. *Соціальні технології. Актуальні проблеми теорії та практики. Міжвузівський збірник наукових праць*. Вип.12. К., 2007. С. 88–99.

7. Харченко С. Я. Соціалізація дітей та молоді в процесі соціально-педагогічної діяльності: теорія та практика : *монографія*. Луганськ, 2006. 320 с.

Гелюх А.С.
студент групи СРст31
факультету педагогіки і психології
ТНПУ ім. В. Гнатюка

Поліщук В. А., д. п. н., професор,
професор кафедри
соціальної роботи та менеджменту
соціокультурної діяльності ТНПУ

СОЦІАЛЬНА ПІДТРИМКА ТА ОСВІТА УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТІВ ЗАКОРДОНОМ

Актуальність теми дослідження. Останнім часом все більше молодих людей з України прагнуть здобувати освіту за кордоном. Українські студенти, які планують навчатися за кордоном найбільш

часто обирають такі країни як Польща, Сполучені Штати Америки, Іспанія, Велика Британія, Франція, Чехія, Австрія. Навчання за кордоном приваблює українських молодих людей високим рівнем освіти, демократичними засадами організації освітнього процесу, правами, які має студент після закінчення навчання й отримання диплома Європейського зразка який визнається в усіх країнах Європи та дає хороший старт для розвитку своєї кар'єри в Європі. Проблемний аспект міграції української молоді на навчання в Європу полягає в тому, що чимала кількість студентів після завершення навчання залишаються жити та працювати за кордоном. Зокрема результати опитування інституту публічних справ Польщі свідчать, що лише кожен 10-й українець, який навчається у Польщі, планує повернутись в Україну після навчання. Протягом останніх 4-5 років кількість українських студентів у закордонних вищих навчальних закладах значно збільшилася. Як повідомляє Єгор Стадний, директор аналітичного центру CEDOS станом на 2015-2016 навчальний рік українських студентів, які навчаються за кордоном становило 66 668 осіб. У 2016-2017 роках таких понад 70 тисяч і з кожним навчальним роком ця цифра тільки зростає [6].

Мета статті полягає в аналізі соціальної підтримки українських студентів, які навчаються за кордоном.

Виклад основного матеріалу. Навчання за кордоном є привабливим для значної кількості української молоді. Досліджуючи соціальну підтримку та освіту студентів за кордоном можна зазначити низку переваг та недоліків. Серед основних переваг варто зазначити:

- отримання диплома європейського зразка, який визнається у всіх країнах Європи;
- можливість залишитися жити в іншій країні, працевлаштуватися та будувати своє майбутнє;
- вступ до вищих навчальних закладів Польщі відбувається без складання зовнішнього незалежного оцінювання, а іноді навіть без вступних іспитів;

ТНПУ MAGISTERIUM

– невисока вартість навчання у вищому навчальному закладі (від 800 євро на рік).

– можливість вступити до вищого навчального закладу відразу після закінчення школи, без додаткових курсів.

До позитивних моментів навчання за кордоном також доцільно віднести: можливість поєднувати навчання та роботу: студенти мають дозвіл працювати 20 годин на тиждень. Абітурієнти можуть обрати дистанційну форму навчання. Освіта у Франції практично безкоштовна. Витрати, пов'язані з навчальним процесом, звичайно, існують, але вони становитимуть приблизно 200 євро на рік. В приватному закладі вищої освіти навчання коштуватиме від 15 тисяч євро до 25 тисяч євро. У державному ВНЗ Німеччини за навчання студенту можливо прийдеться викласти лише до 500 євро на рік, а у приватному навчальному закладі від 3 тисяч до 20 тисяч євро [1].

Рівень освіти, можливості та життя в Європі, звичайно є високими, проте мають місце і певні недоліки: Вважаємо за доцільне назвати окремі з них: так, однією з головних вимог при вступі до вищих навчальних закладів США є вимога бездоганного знання англійської мови; у Франції існує вимога, що якщо абітурієнту іноземцю не виповнилося 18 років, то у нього має бути опікун у Франції, що значно утрудняє процес вступу до університетів претендентів з іншої країни. У Німеччині обов'язковою умовою вступу до закладів вищої освіти є наявність в абітурієнта-іноземця коштів на власному банківському рахунку (сума близько 8 тисяч євро). У престижних університетах Великої Британії має місце значний конкурс серед претендентів. В окремих країнах недешевою є вартість навчання. Так, наприклад, студенту-іноземцю у США, який навчається на бакалавраті, доведеться віддавати за рік за навчання від 15 тисяч доларів [1].

Від початку повномасштабної війни з України виїхали понад чотири мільйони людей (згідно з даними ООН), і ця цифра продовжує зростати. Здебільшого до числа біженців входять жінки й діти та звичайно українські студенти та молодь, які не закінчили свого

ТНПУ

MAGISTERIUM

навчання в Україні. Українським студентам, які змушені були покинути навчання, низка європейських закладів вищої освіти створили спеціальні програми соціальної підтримки. СДо числа таких закладів входять:

Університет Ньютон у Чехії (Newton University), який пропонує три стипендії українським студентам. Стипендія покриває як плату за навчання, так і щомісячні витрати на проживання. Університет обіцяє допомогти з пошуками житла; Гемтонський університет у США – оголосив про готовність прийняти від 50 до 100 українських студентів на літній семестр. Університет покриває плату за навчання, житло та харчування; Університет Жана Мулена у Франції готовий прийняти на безкоштовне навчання 25 українських студентів. Також передбачена можливість отримувати щомісячну стипендію у розмірі 500 євро; Університет Південної Богемії у Чехії також готовий прийняти українських студентів на безкоштовне навчання, а також надати соціальну стипендію та житло. Керівництво аграрно-технологічного факультету прийняло рішення про підготовку на своїй станції помешкань для близько 30 осіб з України. На факультеті також можуть проживати сім'ї українських студентів. Богословський факультет надаватиме стипендії чотирьом студентам до кінця 2022 року за рахунок власних коштів. Факультет сприяє контакту з українською греко-православною парафією у південній Чехії для українських студентів, тобто зі сформованою українською громадою, яка вже давно живе в регіоні.

Ягеллонський університет у Польщі пропонує студентам з українських вишів продовжити навчання в Польщі. Студент може продовжити навчання протягом літнього семестру 2022 року, вступити на перший курс, вступити на вищі курси для продовження навчання або перевестися на наступний курс (навчання починається з 1 жовтня цього року). Талліннський університет в Естонії анонсував безкоштовне навчання для українських студентів. Цьогоріч абітурієнти з України не будуть сплачувати 100 євро реєстраційного збору, коли подаються на навчальні програми. Центральний

Європейський університет у Австрії надає стипендію, яка покриває повну вартість навчання протягом одного року для всіх українських студентів, які будуть зараховані на програми бакалавра та магістра на 2022/2023 навчальний рік [2, с.4].

Студенти, які навчаються закордоном мають надзвичайно потужний соціальний пакет підтримки. Кожен студент знає свої права та вправно ними користується. Вивчаючи права студентів закордоном можна зробити висновок, що студенти закордонних ВНЗ почувують себе вільними та незалежними, їм подобається процес навчання. Ставлення викладачів до студентів надзвичайне. Викладачі відкрито та вільно спілкуються зі студентами, завжди готові допомогти, та прислухаються до думок та побажань своїх студентів. Вивчаючи права студентів вважаємо за доцільне відзначити окремі цікаві аспекти.

Так, наприклад, навчальний процес у Німеччині побудований дуже демократично: студенти можуть самостійно обирати перелік дисциплін для вивчення та викладача, у яких вони будуть проходити ці курси. Навчання в Німеччині дозволяє студентам працювати на місцевих підприємствах, що відкриває перед іноземцями відмінні перспективи на швидке працевлаштування по закінченні вишу. Освітній процес влаштований таким чином, що навчальна програма підлаштовується під потреби і запити кожного студента. Вони можуть нарівні з викладачами займатися науково-дослідною роботою, друкуватися у фундаментальних виданнях, брати участь у конференціях. Студенти мають право на вільне висловлювання своїх думок, позиції, право на страйк. В американському університеті немає академічних груп. Студент вибирає, на які лекції він буде ходити та відвідує тільки те, що вважає за потрібне. Навчання проходить повністю самостійно. Студенти відвідують вибрані лекції, на які може прийти не одна тисяча людей. Конспекти на лекціях не пишуть, оскільки всім, хто прийшов видаються готові конспекти.

В Італії звертається увага на матеріальне забезпечення італійських студентів. Так, якщо прожитковий мінімум буде наближатись до середнього доходу на кожного члена сім'ї студента, то,

ймовірно, оплата за його навчання буде нижчою. Оплата може бути знижена через гарну успішність кожного окремо взятого студента [4].

Цікавим є той факт, що перездавати завалений іспит можна один раз і тільки через пів року. А якщо студент у Франції був помічений у не доброчесності, то він виключається з університету, і його протягом п'яти років в жодну держустанову не візьмуть. Такий студент навіть не може здавати на водійські права [5].

Висновки. Значна кількість української молоді прагне навчатися закордоном. Їх приваблює високий рівень освіти, матеріальне забезпечення, рівність між студентами, можливість для кар'єрного росту. Українські студенти, які вибирають для навчання ВНЗ Європи та Заходу соціально захищенні, отримують високі стипендії, отримують право працювати, щоб покращити своє фінансове становище та навіть, щоб оплатити своє навчання. Доступні ВНЗ які пропонують безкоштовне навчання для студентів. Є можливість обрати різну форму навчання. Багато ВНЗ Європи готові йти на зустріч українській молоді та організовують різноманітні проєкти, для того, щоб заохотити студентів вступати до їх закладу. Студенти закордонних ВНЗ отримують подальшу підтримку і після закінчення навчання у вигляді працевлаштування та кар'єрного росту.

Список використаних джерел:

1.Плюси та мінуси навчання закордоном URL : <https://kudapostupat.ua/pliusy-ta-minusy-navchannia-za-kordonom/> (дата звернення: 14.11.2022)

2.Що ВНЗ Європи пропонують українським біженцям сьогодні. URL: <https://www.rbc.ua/ukr/styler/postupit-evropeyskiy-universitet-vremya-voynu-1651836757.html/amp> (дата звернення: 12.11.2022)

3.Права студентів. URL: <https://www.rbc.ua/ukr/styler/postupit-evropeyskiy-universitet-vremya-voynu-1651836757.html/amp> (дата звернення: 12.11.2022)

4. Вища освіта в Європі. URL: <https://www.rbc.ua/ukr/styler/postupit-evropeyskiy-universitet-vremya-voyny-1651836757.html/amp> (дата звернення: 10.11.2022)

5. Шпаргалка і французький студент – речі несумісні. URL: <https://ua.kursoviks.com.ua/28-shpargalka-i-frantsuzkiy-student-rechi-nesumisni> (дата звернення: 28.11.2022)

6. Українські студенти за кордоном: чому вони вирішили поїхати та чи повернуться?. URL: <http://fj.onu.edu.ua/ukrainski-studenty-za-kordonom-chomu-vony-vyrishyly-poikhaty-ta-chy-povernutsia/> (дата звернення: 10.11.2022)

Глиняна В.В.

магістрантка групи мСАГ-16
факультету педагогіки і психології
ТНПУ імені В. Гнатюка

Поліщук В. А., д. п. н., професор,
професор кафедри
соціальної роботи та менеджменту
соціокультурної діяльності ТНПУ

СОЦІАЛЬНА РОБОТА З СІМ'ЯМИ, ЩО ВИХОВУЮТЬ ДІТЕЙ З РОЗЛАДАМИ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРУ

Актуальність теми дослідження. Першоосновою духовного, соціального та економічного розвитку суспільства є сім'я. Сім'я визначається як соціальний інститут та особлива соціальна система, що є підсистемою (осередком) суспільства і постійно відчуває безпосередні зміни (особливо негативні), які відбуваються в Україні та відповідно сама накладає відбиток на розвиток суспільства. Науково-теоретичні аспекти особливостей сімейних взаємин досліджували О. Василенко, Н. Горішна, Н. Олексюк, В. Поліщук, Н. Гордієнко.

Метою статті є виявлення і теоретичне обґрунтування типових